

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:

főutca, 203. sz. a.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:

Az Eperjesi Népbank helyiségeiben, főutca 2. sz.
Ide intézendők az előfizetések, hirdetések s a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

Hirdetési díj:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Eperjes, június hó 22-én.

Egy felette érdekes könyv fekszik előttünk: a kassai kereskedelmi és iparkamara jelentése a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterhez, a kamarai kerület kereskedelmi, ipari és forgalmi viszonyairól az 1879 és 1880 években.

E jelentés rendkívül becses adatgyűteményt tartalmaz, mely szakértelemmel van csoportosítva, elrendezve és commentálva.

Kiterjeszkedik e munka a növény- és állatorvosi terményekkel való kereskedésre, bortermelés és kereskedés, gyümölcsésés és konyhanövényekkel való kereskedésre; tárgyait képezik továbbá az állattenyésztés és kereskedés, kereskedés állati terményekkel, erdei termények és fakeskedés; magában foglalja a kassai vámhivatalnál vámkézelés alá került áruk kimutatását, a kassai kamara területén létező kereskedők kimutatását s a kamara területén történt cézgebejegyzéseket; foglalkozik az iparviszonyok általános ismertetésével, bányatermelés- és bányaiparral, s behatóan megbeszélte tárgyai e jelentésnek végül: a fémek és fémáruk gyártása, a kő-, föld-, agyag- és üvegipar, fa, csont, kaucsuk, gutta-percha és hasonló anyagok feldolgozása, bőr-, serte-, szőr és tolluipar, fonó-, szövő- és kárpitosipar, ruházati és piperészeti ipar, papirosipar; élelmi szerek előállítása, vegyészeti ipar, építőipar sokszorosító ipar és iparos művészet, gvarmati

árúk; forgalom, nevezetesen a bank- és hitelügy, közlekedésügy, vásárügy; kereskedelmi jogszolgáltatás, kereskedelmi és iparoktatás.

Miként az elősoroltakból is látható a jelentés a kereskedelem, ipar és mezőgazdaságnak nálunk előforduló összes ágait öleli fel s a dús anyag oly kitünő gondal van feldolgozva, mely teljes elismerést érdemel.

Nem csak egyszerű, száraz adatokat tár elénk e munka, de a közölt számadatokból következtetéseket von le s igyekszik kinyomozni és felderíteni a jelenségek okait; találkozunk e műben reflexiókkal, intésekkel és pozitív javaslatokkal, melyek bizonyára megérdemlik, hogy az illetékes körök teljes figyelmében részesüljenek s behatóbb tanulmány és megvitatás tárgyává tétessenek, — de a mi e jelentést kiválóan vonzóvá teszi: ez az ügy iránti lelkesedés, mely annak minden fejezetéből kisugárzik s még a rideg számokat is mintegy megeleveníti.

De lássuk az 1879 és 1880-ik éveket, melyekről a jelentés szól.

1879. szomorú emlékü év lesz gazdasági életünk történetében; árvizek és rossz aratás tönkre tették gazdáink vérmes reményeit, kereskedelem és ipar súlyos csapásokat szenvedtek; míg a népet nyomor és inség pusztította; ekkor a vándorbot-hoz nyultak a nép ezrei, hogy a nagy tengeren túl keressék fel azon boldogulást, melyet a haza földje tőlük megtagadott.

ábrándjai között regényes mozgalomteli élet után sohajtozott; de amint a szelid angyalnak tudtára adám, hogy életem függ kezében, ha a város zajos, mozgalmas életét kell továbbra folytatnom, örömmel húzódtam vissza falusi kastélyunkba, melyet a legnagyobb kényelemmel rendeztetek be. S mondhatlan gyönyörrel élveztem itt a természet bájait, az egészséges tiszta lég visszaadta egészségemet és midőn Ildám kedves fiúkkal megajándékozott, ez már a boldogság netovábbja volt. Ildám már annyira hozzá szokott a magányhoz, hogy nehezen válnék el tőle, belőlem pedig tökéletes falusi ember lőn; minden gondomat a gazdaság és vadászat foglalkoztatja, naponta bejárom a szállásokat, méneseket, megnezem a majorokat, hízalókat stb. És lásd, sappedt halvány barátod, mily örösi erős ember lőn.

— Kinek hogyan, kedves barátom — mondá mosolyogva Gerő és fejét tagadólag rázá de nekem semmi vágyam sincs az általad rajzolt élet után. Borzasztó! nem is tudom elképzelni, miként tudtok oly visszahúzóttan, minden vígalom, színház és estély nélkül megélni. Nagy csoda, hogy nem leszték ember gyűlölők.

Jenő mosolygott és hagyá folytatni barátját.
— De most nemde kissé vigadni jöttetek be, meguntatok már örökös egyformaságokat? Nagyon örülök, kíváncsi vagyok nődre. Meglesztek velem elégedve, szórakozást szerkelt majd számotokra. A mai színi előadásra páholyom szolgálatotokra áll.

— Tévedsz pajtás! nóm künn sétál most parkunkban, karjaiban kedves fiam enyeleg, vagy virágai után néz, vagy a gazdaság foglalkoztatja; a színház esze ágában sincs, de magamnak sem.

— Hát miért jöttél be? kiáltá fel nagy-csodálkozással Gerő. — Jenő benned egy szikra sincs meg a régi víg, a nők előtt kedves ifjúból. Két év, s mennyire változhatik az ember.

— Igazad van, az ember változik. Öreg

1880-ban a viszonyok némileg kedvezőbbben alakultak, mi kivált azon körülménynek tulajdonítható, hogy a közgazdasági miniszterium ezeltudatosan kezdett nagy horderejű feladatainak megoldásához.

A miniszter kezdeményező fellépését sok szép siker koronázta ugyan, de még igen sok a teendő és a helyzet még mindig válságos.

„A népesség egyetlen osztálya sincs megelégedve, — úgymond a jelentés. — Pénztelenség miatt panaszkodik a mezei gazda, ki ezen baja miatt szükségleteit az iparostól, a kereskedőtől be nem szerezheti. A forgalom szünetel. Az üzletpangás általános. A pénztőke és a nemzet főtökéje, a nép munkássága, parlagon hevernek.

Ha az egyesek, kiknek milliónyi sokaságából áll a birodalom, meg nem másítják minden számítás nélküli termelésüket és fogyasztásukat; ha csak amugy vaktába munkálkodunk és költekezünk, nem áll semmiféle kormány hatalmában, hogy ezen ezeréves birodalmat még egyetlen századon át is épségben fentarthassa.“

„A ki többet költ, mint a mennyit bevesz, tönkrejut, ki nem munkálkodott haszonnal, hanem folyvást csak kárral, avagy ugrásokban tévelyeg, az végre szégyenteljes tengődés után elvész. Ki számítás nélkül forgatja tőkeit és v. banque-ra játszik, nyerhet is, veszthet is, de a bukás kilátása reá nézve mindig valószínűbb.

Nálunk majd mindenki oly eszeveszet-

tanárunk is gyakran ismétlé: „Tempora mutantur et nos mutamur in illis.“ Az elvhajhászó ifjúból higgadt meggondolt ember lőn, — mondá mosolyogva Jenő. — Nem a városi élvek miatt jövök, hanem gazdasági szempontból; Zalai barátomtól egy pompás eséplő-gépet veték.

Gerő egyre rázta fejét s nem tudta barátja jellemének ekkénti átalakulását felfogni; mert Hollanay Jenő két év előtt még a város legdivatosabb lovagja volt, a táncstermek és estélyek hőse, s mindenütt a nők imádtott Adonisa. A legkisebb multság sem történhetett meg nélküle.

Jó darabig vitatkozva a városi és falusi élet kellemes és kellemetlen oldalai felett járt a két barát az útezőn, míg végre városi uracsunk órája után nyúlt.

— A színház fél nyolczkor veszi kezdetét — szól ezután Gerő, — hagyjuk e themát, siessünk lakasomhoz, fogatom már várni fog. Jenő, ma vellem kell jönnöd a színházba.

— Semmi esetre sem tehetem ezt, — kiáltá fel Jenő — nezd öltözetemet, nevetne rajta az egész közönség.

— El kell jönnöd, minden esetre el kell jönnöd. A legideálisabb falusi nemes vagy. Istenemre mondom, nagyon jól nézsz ki. Na de elhited ha mondom, aztán lásd ma nagy meglepetés vár reánk. Először adják Dumas új színművét „Az idegennő“-t, pompás salon-darab, a legnagyobb színpadokon is feltűnt, és hozzá az „Idegennő“, Clarksonnét ünnepelt új hősnőnk, Zarándi Irma adja. Ah pajtás! ha Irmát megpillantod nem lesz érdektelen ellőted a városi élet. E drámai művésznő a legigézőbb hölgy, kit valaha láték. El leszesz varázsolva! jönnöd kell Jenőm, meg kell nézned az „Idegennő“, öltöz-ted miatt igazolni foglak.

Gerő oly rábeszélő tehetséggel bírt, hogy Jenő utóbb képtelen volt kívánatának elleut állani;

(Folyt. köv.)

TÁRCZA.

„Megcsalt.“

— Beszély. —

Írta: R. P. O.

Ah Jenő! csakugyan te vagy! kiáltá fel nagy meglepetéssel Szobraniczay Jenő, X. város nagy tiszteletben álló dandyja, a mint az utcán vele szembejövő barátját megpillantá.

A legnagyobb szívélyességgel üdvözlé egymást a két barát, s Gerő úr folytató:

— Egyszer valahára ismét láthatlak. Valjon mi hozott be ismét közénk, minek köszönhetjük e váratlan megjelenést? Jenőm! látásod nagyon megörvendeztet, s az egész város számára kedves meglepetés lesz. Két éve, hogy megházasodtál, azóta egyetlen egyszer sem jöttél be a városba; nőd, a kedves szép asszony, képzem, egészen elvadulhatott abban az örökös egyhangú; unalmas falusi magányban.

— Majd ugyan barátom, — felelé rá Jenő. De lásd mi oly elégedetten és boldogan érezzük magunkat falusi magányunkban, hogy semmikép sem sopánkodunk a városi élet érdekes vígalmai után. Nezd minő egészséges erős ember lőn belőlem. Az ifjúkori sok leder kicsapongás mint tudod, egész tönkre tevő szervezetemet s igen közel állék a halálhoz. Rokonaim figyelmessé lettek a példámra s igyekeztek engem amaz életmódtól elvonni, ezt pedig leginkább a házasság által elérhetni, s mondhatom sikerült is ezáltal. Megismertettek velem Ildámot, ki maga a szendese, maga a szépség vala. Forró szerelemre gyúladtunk egymás iránt és siettünk Hymen rózsakötélét felvenni Oh! és minő boldog férj, minő boldog apa lőn belőlem, újra emberré lettem. Ildám, ki akkoriban került ki a zárdából, csendes

tan, a jó szerencsésbe nem üt, a tönk szélén látja magát."

Ez a helyzet képe.

Hogy tehát a szükségszerű következményeknek elejét vegyük, kell, hogy a helyzéből erélyesen és céltudatosan kiemelkedjünk.

A jelentés Pálnak szól, de úgy, hogy Péter is értsen róla.

Meleg figyelmébe ajánljuk nem csak a hatóságoknak, de a magánosoknak is.

K. G.

Varosi ügyek.

A gyári ipar meghonosítása s fejlesztése ügyében kiküldött városi albizottság elkészült munkálataival s a következő érdekes emlékiratot nyújtotta be a városi hatóságokhoz:

Tekintetes városi Tanács!

Az 1881. évi XLIV-ik törvényezik. — forrásában dús gazdag, azonban annak dacára, sok tekintetben árva hazánkra nézve felismervén a hazai iparnak nagy horderejét, fejlődésének az által vélt kellő lendületet adni, hogy a technika jelen állása szerint berendezendő, illetőleg átalakítandó gyárakat — bizonyos időszakig — adómentességi és egyéb kedvezményekben részesíti.

Azonban ezen üdvös törvény holt betű marad, ha egyes polgárok meleg részvéte, illetve solidáris érdeklődése nem nyitja meg a hazai iparnak azon forrásokat, amelyek édes hazánkra oly gazdagon buzognak, — és ezen nagy horderejű tényező felismerésében szolítja fel a nagyméltóságú m. kir. földművelési-, ipar- és kereskedelmi miniszter f. évi márczius 7-ken 7472-ik szám alatt kelt körrendelete által a törvényhatóságokat a közreműködésre, illetőleg a gyári ipar életbeléptetése és fejlesztése tárgyában fokozott tevékenység kifejtésére.

Az irányadó jelzés különösen azon okból szól a városoknak, amennyiben az ipari foglalkozás természeténél fogva leginkább a városokban virágozván, a városok fejlődésének és vagyonsodásának egyik alapfeltételét képezi, és épp ez oknál fogva a városok jól felfogott érdeke azt hozza magával, hogy az iparfejlesztés ügye általuk esetleg áldozatok árán is előmozdíttassék.

A hazai iparnak gondos ápolása és fejlesztése tehát nem csak érdekünkben fekszik, hanem valamint szab. kir. Eperjes városára életkérdést képez, úgy Sárosmegyére nézve is, — amennyiben egyedül a felállítandó gyárak lesznek képesek a keresetnek és kenyérnyújtásnak lehetősége által, — a napról-napra nagyobb mérveket öltő amerikai kivándorlást megakadályozni.

A fennforgó kérdés fontosságát felismerte a viszonyaink válságát éber figyelemmel kísérő Sárosmegyei alispánja, amidőn önkézzeményezéséből a gyári iparnak bölcsőjét t. i. a házi iparnak alapját meggyeszerzte, buzgón letenni iparkodott.

Ugyan az történt szab. kir. Eperjes városa részéről is, a kebelében meghonosítandó illetőleg már most is meghonosítható gyári ipar tekintetében, midőn a f. évi április hó 26-án tartott vegyes értekezlet a magas kormány intenczióknak méltánylásában azon óhajnak adott kifejezést, mikép az értekezlet hazafias kötelességének ismerje a gyári ipar meghonosítása tárgyában megragadni azon módokat és eszközöket, amelyek által a cél elérhetnék, illetőleg magánosok és testületek körében a vállalkozási hajlam felébresztessék.

Ezen értekezletből nyertük mi albizottságként a meghagyást, — jelölök ki azon iparágakat, melyek városunk területén, tekintettel annak éghajlati, földrajzi, terményi, ipari, kereskedelmi és közlekedési viszonyaira legcélszerűbben kifejleszthetők, valamint az eszközöket is, melyek által a kitűzött cél elérhetnék.

Az albizottság tárgyalása közben oly szerencsés lévén, a honi ipar terén sok tapasztalással bíró és eredetileg az elnöki teendőkkel megbízott tek. Benczúr József úr közreműködését megnyerhetni és a kiegészített albizottságban történt közmegállapodás szerint Böhm Ferencz úr is vevén részt a szönyegen forgó ügy érdemében, véleményes nézetünknek, illetőleg meggyőződésünknek a következőkben szerencséseltetünk kifejezést adni:

I.

Szab. kir. Eperjes városa azon helyek egyike, amely szerencsés fekvésénél fogva ha nem is mint egyedüli, de okvetlen mint keves város az országban, arra van rendezve, hogy kebelében a gyárak bármelyike meghonosíthatók, amennyiben a kinalkozó erkölcsi és anyagi előnyök városzerte olyanok, amelyek másutt fel nem találhatók.

A város kies, egészséges vidéken terül el a Szekeső és Táraza folyók között, amelyek bármely gyár hajtására tekintélyes vízerőt szolgáltatnak. Vasutja Kassa, Oderberg és Tarnow felé ágazik el és jó koutak szelik négyfelé minden irányban. Földjének termőképessége a vetések minden fajaira nézve vetekedik az ország legaldottabb vidékeivel, a város valaha gyupontja volt a kereskedésnek és iparnak, és habár iparviszonyai súlyedésnek indul-

tak, — kereskedése most is élénk, népe munkás és józan.

A város vidéke az építkezéshez szükséges mindennemű anyaggal bővelkedik:

1000 drb. téglának ára	12 frt — kr.
1 métermázsza mész	1 " 20 "
1 köbméter ára a fának	2 " — "

A munkabér és napszámára pedig a következő:

Kőműves és ács napszám	1 frt 20 kr.
Közönséges férfi napszám	40—60 kr.
Női napszám	24—30 kr.
Gyermek-napszám	20 kr.

és miután gyárak felállításánál a munkabér és anyag az irányadó; ezen tényezők is szab. kir. Eperjes városát jelölik ki a természeti viszonyoknál fogva gyárvárosá.

Azon kérdésre már most, melyek azon iparágak, melyek a város területén a legcélszerűbben kifejleszthetők, nézetünk a következő:

Különösen életképesnek és első sorban miveleendőnek tartjuk:

1. A lenvászón-ipart.

Ideértve a kender-szövést, illetőleg a vászon-készítést is.

Ugyanis Sárosmegyében a len- és kender-termelés, fonás és szövés a 40-es évek előtt annyira el volt terjedve, hogy Szepes és Sárosmegye fehéritett és mángorolt közép és finom vásznaival ellátta nemcsak a debreczeni nagy vásárokat, hanem készítményeiből még Pestnek is juttatott.

Eperjesen 14 görög vászon kereskedő család volt letelepedve, amelyek a nép kezeiből vásárolták a végvásznakat és azt kikészítve tova szállították.

A vászon-ipar tehát Eperjesen és Sárosmegyében nem új, hanem százados, népszerű és újszólván a közép női világának ujjában fekszik még ma is. — A nép még most is házról-házra maga fejezi önmunkájával családjá ebbeli szükségleteit.

A feladat tehát nem az, hogy új iparág teremessék, hanem csakis az, hogy egy meglevő iparág tepsédéséből új életre ébresszessék.

A szepesmegyei viszonyokat arányitva a sárosiakhoz, az első jóval mostohábbak a sárosi viszonyoknál.

Ha annak dacára Kézsmárkou három buzgó embernek sikerült a legrövidebb idő alatt már most virágzó vászonszövőgyárat emelni és a társas vállalat iránti érdeklődést nemcsak a fővárosban felkeltetni, hanem a magas kormány anyagi gyámolítását is megnyerni, a mérvadó és betolyasos körök kezdeményezése mellett bizonyára Sárosmegyétől, illetőleg Eperjestől sem fog elvonatni az, ami Szepesmegyének, illetőleg Kézsmárknak megadatott.

A vászon-ipar azonnali kiaknázására már most nyilik alkalom, amennyiben arról értesülünk, hogy ez érdemben Rejtő József vállalkozó ur értekezven a városi polgármester ural, elfogadható feltételek mellett a kézsmárkihoz hasonló vászonszövő gyár felállítására ajánkozott, s ezen kinalkozó alkalom minden haladék nélkül annyival is inkább megragadandó, minthogy a késedelemben a megyére és városra egyaránt veszélyt látunk.

2. Agyag-ipar.

Az agyag-ipar tárgyai lennének: a porcellán, kő- és fayance-edény gyártás.

E téren rendelkezésünkre áll a legjelesebb kaolin és különféle más tűzálló anyagok a soóvári kincstári birtok területén, az úgynevezett „Zárgát” völgyében.

Ezen anyagot dolgozták fel 60 év előtt az Eperjesen fennállott és Kassán 40 év előtt megszűnt porcellán vagy fayance gyárak és ezen porcellán agyag most csak tűz álló téglára használtatik. — Itt-ott még most is az eperjesi gyárban készült fayance edény találtak.

E szerint ezen iparág is biztos alappal és historikus multtal bír és felelevenítése a kinalkozó előnyöknél fogva javaslatba hozható, amennyiben a porcellánhoz megkívántató quarz és mezospát legjobb minőségben a szomszéd Szepesmegyében tenyészik.

3. A fa-ipar.

Ennek sokféle elágazó nemei közül leginkább ajánlhatók:

- a) a parquette gyártás;
- b) fourniir vágás;
- c) mezőgazdasági eszközök és különféle házi butorok gyári készítése.

A fa-iparnak gyárilag leendő kiaknázását a megyében bőven tenyésző tölgy, bükk, fehér és veres fenyő, szil, javor, kőrös, dió, nyár és nyír, valamint egyéb fanemek teszik ajánlatossá. — A parquette gyártás jövedelmezősége kétséget nem szenved, amennyiben illeten gyár üzlet Kassán előnyös sikerrel működik.

4. Papir gyártás.

Amennyiben a finom papirgyártás nagyobb mérvű befektetési összeget vesz igénybe, anyagi erőnket mérlegelve, egyelőre az itató és tábla papirgyártást hozzuk javaslatba.

Az itató és tábla papirgyártás annyival is inkább figyelemre méltó, amennyiben az utóbbinak szükséglet fedezete, — kezdve a kártyapapírosnál

a félcentimetryi vastagságu papírosig, mind külföldről hozatik be.

Különösen ajánljuk az úgynevezett fél anyag gyártást, amely kedvező viszonyainknál fogva, esélyesebb anyagi tőke mellett is egyes vállalkozók részére rendkívüli jövedelmet helyez kilátásba és ez érdemben az albizottság szakértővel állván egyéni összeköttetésben, netáni kívánatra részlete-sebb kimutatásokkal, illetőleg tájékoztató adatokkal is szolgálhat.

(Folytatása következik.)

Első kimutatása

a czeméthei fürdő 1882-ik évi vendégeinek.

1. Polcz Nándor, Kassa. — 2. Polcz Gedeon, Kassa. — 3. Lepes Bertha, Kassa. — 4. Gránecner-Hegedüs Jeanette, Eperjes. — 5. Sárossy-Kapeller Ferencz, Kassa. — 6. Sárossy-Kapeller Paula Kassa. — 7. Paulus-Leeherer Thekla, Eperjes. — 8. Paulus Josefa, Eperjes. — 9. Schröpher Antal, Eperjes. — 10. Éricz Ernő, Budapest. — 11. Éricz Otilia, Budapest. — 12. Podhorányi Balint, Eperjes. — 13. Podhorányi Cornelia, Eperjes. — 14. Podhorányi Géza, Eger. — 15. Podhorányi Margit, Eperjes. — 16. Libay Miklós, Eperjes. 17. Libay Iren, Eperjes. — 18. Adler Vilmos, Kassa. — 19. Adler Ilka, Kassa. — 20. Mandics Ede, Eperjes. — 21. Mandics-Kéler Anna, Eperjes. — 22. Kéler Gizella, Eperjes. — 23. Jánosy-Spieth Irma, Eperjes. — 24. Sárossy-Kapeller Bela, Bécs. — 25. Sárossy-Kapeller Ilka, Bécs. — 26. Wandracsek Károly kanonok, Kassa. — 27. Imre Aurél, Budapest. — 28. Imre Josefa, Budapest. — 29. Szinyey-Merzse Bertalan prépost, Szinye. Összes allandó vendégek száma: 52. Kelt Czeméthei, 1882. június hó 18-án. A fürdő-felügyelőség.

Különfélek.

Dr. Borzeviczy Albert országgyűlési képviselőnk f. hó 25-én délutáni 4 órakor a városi nagy tanczteremben beszámoló beszédet tart az országgyűlés első ülészakáról. T. képviselőnk a törvényhozásnak, a lefolyt ülészak alatt kifejtett működésében, köztudomás szerint oly tevékenyen vett részt, másrészt a lefolyt ülészak oly tartalmas volt momentuózus kérdésekre, hogy feszült várakozással nézünk a beszámoló beszéd elibe, mely kétségkívül igen érdekes lesz.

Megyénk alispánja a házi iparral foglalkozó köznép figyelmeztetése végett értesítette a 3 szab. kir. város tanácsát, valamint a megyénkbeli szolgabírói hivatalokat, hogy Regenhart Ferencz és tarsa késmárki len- és fonógyárában úgy a nyers mint a főlég és teljesen fehéritett fonalakban a hazai szükséglet fedezhető.

Wildner F. Alajos zenetanár f. hó 29. a városi nagy tancztermében megtartandó zenevizsgálatára a meghívók már szétküldettek. A kik tévedés- vagy feledékenységéből olyat nem kaptak és arra igeunt tartanak, ezen uton ezennel meghivatnak.

Megyei csendbiztosunk a csendőrtiszti vizsgát sikerrel letévén, egyelőre Szegedre vezényeltetett.

Gyöngéd bánásmód. P. helybeli lakos e napokban cselédjére megharagudván, egy darab fával annyira megütölte, hogy nem csak kék foltok, hanem setek is tanuskodnak P. gyöngéd bánásmódja mellett.

Nyilvános köszönet. Pallavicini Alfred örgróf ő nagyméltósága az eperjesi önk. tűzoltó-egylet alapítójeének gyarapítására, Sztankay László választmányi tag által 25 frtot o. é. juttatott kezimhez, mely kegyes adományáért egyletünk nevében ezennel leghalásabb köszönetemet nyilvánítom. Eperjesen, 1882. június 23-án.

Kubinyi Albert, egyl. elnök.

— **Nyolczvanhárom nadrágos báró.** Így neveznek Berlinben egy nem regen bárosított bankárt. Az elnevezés története a következő: A báró egy nap szabójánál egy új, s különös nadrágkeltet látott, mely neki nagyon megtetszett. „Szeretnék ebből egy nadrágot csináltatni, szolt a szabóhoz, de nem szeretném, ha minden jött-ment is ebből a szövetből rendelne magának. „Rendelt már valaki belőle?” „Nem még báró ur!” méltóságod az első, válaszolt a szabó. „Jó, hát én az egyedüli akarok lenni.” A mester zavartan mosolygott. „De bocsásson meg méltóságod, hiszen a kelme nagy darabban van, s én örülök, ha elfogy . . .” „Mester, hány nadrág kerül ki az egézből?” A szabó megmérte s azt felelte: „Nyolczvanhárom!” „Jól van, kifizetem, szolt a báró. S azóta a közneveltség tárgya Berlinben „nyolczvanhárom nadrágos báró.”

— **A „Regényvilág”** e kiváló szépirodalmi folyóiratból megjelent a 18-ik és 19-ik füzet. Jelles és bő tartalom tekintetében, amit már többször volt alkalmunk jelteni, e vállalat felülmúlja összes szépirodalmi vállalatainkat. A „Regényvilág” valóban oly tömeget nyújtja a legjelesebb szépirodalmi olvasmányoknak szinte megfoghatatlan oleső áron, hogy olvasni szerető művelt nő- és férfiközönségünknek jobbat ennél éppenséggel nem ajánl-

Folytatás a mellékleten.

hatunk. Évenkénti 6 forintért egész tárházát nyújtja a honi és világirodalom legjelesebb regényeinek és közleményeiben mindenkor a legmagasabb irodalmi niveauu törekszik megmaradni. A most megjelent füzetekkel e lap II-ik évfolyamának 3-ik negyedévi folyamát zárja be és figyelmezteti előfizetőit, hogy a 4-ik negyedévi folyamra előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek. Ismételve melegen ajánljuk e becses lapot olvasóközönségünk figyelmébe és hathatós pártfogásába.

— **A Harmonia** zenészi közlöny 22-ik száma következő érdekes tartalommal jelent meg: Három zenész-segélyező egyesület! A debreczeni dalártnepély. A nemz. zenedei érem-pályázat. A színésziskola operai vizsgálja. Viharos közgyűlés a szinpadon. Tárca: Hangversenyezés vidéken. Az orsz. magyar kir. zeneakadémia műsora. A nemz. zenede sorrendje. Zene. A szinfalak világából. Képzőművészet. Hirdetések. Ajánljuk a műpártoló közönség figyelmébe. Előfizetési ára: egy negyedévre 2 frt. Évenként értékes zeneműveket ad melléklet gyanánt.

— **Szerelmem karhatalommal.** A szereplők egy poszonymegyei Dimburg községi házaspár. Az asszony évek előtt férjét — több ízben — házasságtörésen érte. Válopert indított elene a nagyszombati szentszék előtt, mely a róm. kath. vallásu feleket ágytól és asztaltól örökre elválasztotta. A férfi folytatta viszonyát kedvesével, s éveken keresztül nem törődött az elvált hitvessel. Az asszony megunva a hosszú egyedülletet férjétől elválasztva, szintén viszonyt kötött egy más férfival, akitől gyermeke is lett. Az elvált férj, időközben megunván a vad életet, s értesülvén törvényesen elvált nevének bűnösségéről, azt visszatérésre akarta bírni; de sikertelenül. Pert indított tehát a törvényes együttélés helyreállítása iránt, melynek folyamán a nagyszombati szentszék, ugyanaz, mely évek előtt a holtiglan elválasztást kimondotta, jogerejű ítélettel az asszonyt visszatérésre kötelezte. Ez sem használt, s újabb határozattal, a törvényesen elválasztott hitvest karhatalommal fogják férje ölelő karjaiba visszavezetni. — Mint a „Pozsonyvidéki Lap“ hallja — ez ügynek még folytatása lesz. Az asszony fellebezni fog a szinte jogtalan, az egyházjog szabályai szerint ugyan jogos, de ezelszerűtlen, mindenesetre azonban érdekes ítélet lenne.

Milyenek a nők? Egyik angol havi közlöny összeállítja Lord Baconfieldnek a nőkről mondott véleményeit. „Nincsen pillanat, melyben a nők sorsunkra befolyással nem volnának“ mondja az éles elméjű diplomata és regényíró „Sybill“-jében „Mai napság, még pedig különös tekintettel asszonyainkra, bátran lehet állítani azt, hogy az egészség egy abnormalis és természetellenes állapot.“ („A fiatal fejedelem“). „Nincs nyomor, legyen az erkölcsi vagy valódi, melyet nő nem volna képes enyhíteni.“ („Coningsby“). „A nő, kit nyilvános körökben gáncsolnak, rendszeren az általános irigység tárgya volt.“ „A legjobb mód arra, hogy jól beszélhessünk, az, hogy mennél többet társalogjunk nőekkel.“ („Contarion-Fleming“). „Sikerünk legjobban inponál a nőket.“ („Coningsby“). — Ezek mellett több francia szerző elmés mondását közli az említett közlöny: „Nehéz ez az özvegyi állapot, mondja Girardiné asszony, egy leánynak egész szerénységével kell fellépünk, de annak tapasztalatlansága nélkül.“ „Nincsen elég nehéz martyromság a nőre nézve, mikor szépségével tündökölni akar.“ („Montaigne“). „A nő mindig szeret; ha a földi szerelemtől le kell mondania, a menyben keres menedéket.“ („Csodalatraméltó, hogy a társaságban oly gyakran akadunk nőkre, kiket kiszemelünk az egyik vagy másik barátunknak.“ („Dupuy A.“). „Csak az esetben ósároljuk a nők állhatatlanságát, midőn áldozataikká lettünk.“ („Desnoyers“). „Afrikában az asszony háziállat, Ázsiában kiállítási darab, Európában pedig elkényesztett gyerek.“ („Scinac de Meillan“). Veron Pierre azt mondja, hogy a nő csak azt nem fessegi ki, mit nem tud. — Állhatatosabb a gyűlöletben, mint a szerelemben. — Bosszút forralni csak az ember és angyal közt helyt foglaló lények képesek. — „Szép fogak hiányában a nő szemével mosolyog. A nők közt levő barátság fegyverszünettel hasonlítható össze. — Szerelmüket ép úgy változtatják, mint a keztűt.“

Hibaigazítás. Lapunk mult számának „Megyei ügyek“ című rovatába következő értelemszavará hibák csuszak be, melyeket ezennel helyreigazítunk. A jelzett közlemény első hasábjának 10-ik sorában „belkormányzati viszonyaink“ helyett ez olvasandó: „belkormányzati viszonyainak.“ — „diadalra jutása folytán“ és alább „ezelszerű megoldása“ után a közbevetett mondat elkülönítő jele — teendő; a 18-ik sorban „közvélemény“ helyett: „közvéleményt“; a 19-ik sorban „foglalkoztatják“ helyett: „foglalkoztatja“; a 21-ik sorban „közigazgatás“ helyett: „közigazgatási“; — a második hasáb 2-ik sorában „összegezgetését“ helyett olvasandó: „összegezgethetését“; „fogadják“ helyett: „tagadják“; a 12-ik sorban „az“ helyett: „ez“; a 16-ik sorban „átszállott“ helyett: „átszállottan“; a 18-ik sorban „a mostanitol eltérőleg“ helyett: „a mostanitol netalan eltérőleg“; a 21-ik sorban „kötelességünknek“ helyett: „kötelességeinknek is“; a 26-ik sorban „A felette“ helyett: „A feletti“; a 29-ik sorban „sorsain“ he-

lyett: „sorsain“; „szomorúságára“ helyett a 32-ik sorban: „szomorúságára támadt“; a 48-ik sorban „készen“ helyett: „készen is“; a 49-ik sorban „főpásztor“ helyett: „főpásztorát“; az 50-ik sorban „legbiztosabban“ helyett: „legkétségkívül“; az 52-ik sorban „állásra való tekiüteteknek“ helyett „állásra való szükkeblü stb.“; az 53-ik sorban „ajánlatain“ helyett „ajtain“ olvasandó s végül alább „a kiváló“ helyett: „e kiváló.“

— **Pörül járt tolvaj.** Kovács István zámosi lakos, marhakupez, a nála alkalmazásban levő Lukács Mihály hajcsárjával a napokban Környéremet vásárra, ahol is a vendéglőben megszállott. A hajcsár valami módon gazdájának pénzes tárcájához férkezett s abból körülbelül 450 forintot lopott el s megszökött. A gyanu természetesen azonnal a hajcsár ellen irányult s a hir eljutott Perlaki József tatai esendbiztoshoz, ki egyszersmind eszmadia mester. Tegnapelőtt beállit hozzá egy suhanecz azzal, hogy magának eszmat vásároljon. A esendbiztosnak feltűnt a suhanecz pénzes volta s rögtön eszébe jutott a környei eset. Ekkor azonban már a suhanecz nem volt Tatában. A esendbiztos csak ugy gondolomra Szönynek indult, hol a nagy vendéglőben sikerült is megcsipni Lukácsot, kinél 328 frtot talált. A hiányzó néhány forintot már elköltötte volt s részben ruhát vásárolt rajta.

A fölbirtokosaink érdekeinek megfelelő hitelnyújtás rendszeresítésére a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület. Magyarország ez első és legtekintélyesebb pénzintézete, külön osztályt létesített, mely f. hó 15-től kezdve működend. Ez osztályban fölbirtokosokra jelzálogkölesönök adatnak 4 $\frac{1}{2}$ %-os zálogleveleken, azonkívül közhasznú művek, vagy munkálatok részére 5%-os kamatozó kötvényekben kölesönök is utalványoztatnak. Felhívjuk fölbirtokosaink figyelmét az említett takarékpénztár új intézményére, mely teljes alkalmas a drága kölesönökkel terhelt fölbirtokos osztály hitelügyeinek kedvező feltételek mellett való kielégítésére.

Apai szeretet, mint reclam. Sorel richmondi amerikai polgár, elmegy a rendőrséghez, s könnyes szemekkel panaszoja el, hogy négyesztendős kis fia eltűnt. A szerencsétlen atya ez esetet minden újságban hirdeti s 500 dollár ígér annak a ki fiát visszahozza. A Richmond Ledger-be erre egy közlemény jelenik meg, melyben az áll, hogy az apa visszakapja gyermekét, de csak ugy, ha 20,000 dollár tesz le egy meghatározott helyen. Sorel természetesen nem tud fizetni. Erre két derék családtya gyűjtést rendez, előteremtik a 20 ezer dollárt, de a Richmond Ledger ismeretlen hirdetője 25 ezret kér. Ujabb gyűjtést rendeznek, előteremtik a hiányzó összeget, rendőrök és magánemberek pedig a gyermek keresésére indulnak. A Richmond Ledger ismeretlenje erre kijelenti, hogy 30 ezer dolláron alul nem adja a gyermekét, s ha ez az összeg 24 óra alatt le nem lesz téve, az apa megkapja fiának jobb fület első intés gyanánt. Mig ez összeget is előteremtették, az apa egy csomagban egy gyerek fület kapott, melyet természetesen rögtön fia fülének ismert föl. Alig hogy a 30 ezer dollár összegyűlt, beállit a fia haza, teljesen épen, mind a két füllel. A közönség seregesen tódult bámulására. — A fia azt beszélte, hogy nem az ő fület, hanem egyholt testét vágták le, neki sikerült őreit kijátszani s megmenekülni mind a két füllel. Egy Barnum nevű ur arra szövetkezett a gyöngéd apával, hogy a közönség nagy kíváncsiságát, a megmenekült fiut láthatni, egy dollár bemeneti díj mellett fogják kielégíteni. Meglehetőssz összeget zsebeltek így össze, mikor a rendőrség nyomára jött, hogy a fiut soha sem raboltak el s az egész nem egyebb csalásnál.

— **Zivatar és jég.** Máramaros-Szigeten és Huszton mult pénteken délután óriási zivatar támadt. Az orkán tömördek ablakot zuzott be. Az aláhulló jégdarabok a vetésekben tettek nagy kárt. A nagy vihar 1 óráig tartott s utána eső keletkezett. S. A. Ujhelyen f. hó 12-én délután három negyedóraig tartó borzasztó jégverés dühöngött. A jég kétlábnyi magasságban feküdt a földön. A dargói és a sárosi hegyek között pedig 13-án délután vitt véghez a jég nagy pusztításokat.

— **Önügység.** (Knorr Alajostól. Kiadja ifj. Nagel Ottó Budapest.) E közhasznú műnek ismet egy új füzetet jelent meg és pedig a 4-ik füzet, értekezvén a felmondások és bizonyítványokról, tárgyalja a bekebelezési és törleszi engedélyeket, térítvényeket, számlákat és jegyzékeket, ezt követve kimerítőleg ismerteti a végintézkedések különböző neveit, az írásbeli és szóbeli magán és közjegyzőkhöz letéteményezett írásbeli magánvégrendeleteket, közvégrendeleteket, a közjegyzői okirat minőségével felruházott és kiváltságos végrendeleteket, fiók végrendeleteket, és a II. rész 3-ik fejezetét a törvényes osztályrész ismeretével fejezi be. A 4-ik fejezet a szerződéseket általában tárgyalja ismerteti azok kellékeit, a szerződéseken előforduló magánviszonyokat, a szerződés mellék meghatározásait, e szerződések értelmezésének módját és megszüntet, a szerződések kötésének általános szabályait és alapját, végre a pontozatokról, a szerződések alkatrészeiről szólván, áttér a szerződések különböző neveire, melyek körül az ajándékozási, letéti és haszon kölesön szerződéseket kimerítőleg ismerteti, kiténteti azt is, hogy melyik szerződés milyen bélyegilleték alá esik; végre megkezdi a pénzkölesön szerződések ismertetését. E gazdag tartalmu füzet ára 30 kr.

— **A magyar népdalok** egyetemes gyűjteményének zongorára alkalmazott dallamkönyvéből, vagyis a „Magyar Dalalbum“-ból megjelent a III-ik kötetnek 8-ik füzetét is az 541—560. számú, következő dallamokkal: 1. Nem anyától lettél. 2. Nem halottam soha ily búst. 3. Nem járok már én sehol sem. 4. Nem messze van ide rózsám. 5. Ne szomorkodj, légy vig. 6. Nyisd ki rózsám ablakod. 7.

Oda fenn a felső réten. 8. Oh én szegény kis madár. 9. Oh mi boldog az én szívem. 10. Olyan a szemed járása. 11. Olyan vad a természetem. 12. Örzsze néni a csárdába. 13. Piros rózsá, fehér rózsá. 14. Poprád hires város. 15. Rászállott a vadgalamb. 16. Rezes pinte, esutora. 17. Rongyos a betyárnak. 18. Rozmaring szál jaj be illatos. 19. Rózsabokor a domboldalon. 20. Rózsabokor tulipán. — Előfizetési ár a „Dal-Album“-ra egy évre vagyis 10 füzetre 1 frt 80 kr. A „Magyar Daltár III-ik kötetére mint a „Dalalbum“ szövegkönyvére 80 kr. A „Daltár“ III-ik kötetéből az első felkötet már elhagyta a sajtót és minden megrendelőnek azonnal megküldetik. Előfizetések Győrbe, a „Magyar Dal-Album“ kiadóhivatalához intézendők. Egyes füzetek minden rendes hazai könyvkereskedésben is kaphatók.

Hibaigazítás. Lapunk mai számának vezércikkének második hasábjának 24-ik sorjában „megeleveniteni“ helyett „megeleveníti“ olvasandó.

Geries, den 24. Juni.

Wir wollen hiemit die Aufmerksamkeit der maßgebenden Kreise auf einen Umstand gelenkt haben, der ebenso wichtig wie reformbedürftig ist. Aus dem concreten Anlaße der Inspectionsreise Sr. Excellenz, des Cultusministers liegt es um so näher, die Mittel und Einrichtungen, welche im Lande der Ausbildung nicht der die diplomirten Jücher studirenden Jugend, sondern der zahlreichen dem Gewerbe- und Handelsstande beflissenen jungen Kräfte gewidmet sind, in's Auge zu fassen. Bei der unfeigbaren Wichtigkeit, die der höheren intellectuellen Ausbildung grade in den Ständen der Gewerbe- und Handelsleute zuzuschreiben ist, kann es nicht genug oft und nachdrücklich betont werden, daß dem Einzelnen die Mittel besserer Instruction so nahe und zugänglich wie nur immer möglich gelegt werden müssen. Die Beispiele der westlichen Staaten beweisen, daß es nicht genügt, wenn die Gewerbe- und Handelsbeflissenen der Landesjugend bloß die elementarsten Kenntnisse des Lesens, Schreibens und Rechnens innerhalb der 4 Species kennt. Im Gegentheil wird vielmehr auf eine recht gründliche Ausbildung sowol in den technischen Wissenschaften wie in den mathematischen Disciplinen auf das Sorgfältigste geachtet. Der Nutzen bleibt natürlich auch nicht aus. Der über das tiefste Niveau seines Standes gehobene Gewerbe- oder Handelsmann faßt seine concreten Aufgaben mit um so schärferen und critischeren Blick auf, je disciplinirter sein Geist ist; er weiß sich in schwierigen Lagen um so leichter zu helfen, vorkommenden Falls Verbesserungen, rationellen Einführungen, ja Erfindungen anzubringen oder zu veranlassen. Durch all dies wird selbstredend der ganze Stand, die ganze Industrie und die Gewerbe des Landes gehoben, und Land wie Leute gedeihen besser. Nur ist wol bei uns ein kleiner wenn auch recht lo-benswerther Anfang gemacht worden. Man hat Sorge getragen, daß die Gewerbejugend einmal wöchentlich etwas elementaren, eventuell auch mehr als solchen Unterricht genießt. Es liegt jedoch auf der Hand, daß dies den so sehr gesteigerten Bedürfnissen unmöglich entsprechen kann. Mit den elementaren Kenntnissen, die man heutzutage zuletzt bei jedem Bauer erwartet, ist es noch längst nicht gethan. Es muß da besser zugegriffen werden. Die Gewerbe- und Handelsjugend muß von den ihnen und dem Aufschwung der Industrie so wichtigen Zweigen der technischen Künste wie sonstiger Fertigkeiten eine leicht zugängliche und von guten Kräften besorgte Unterweisung erhalten. Geometrisches Zeichnen, Perspective, Elemente der Maschinenlehre, Waaren-Kunde, Verkehrskunde, leitende Angriffe aus dem Handelsrecht nebst der Lehre von der kaufmännischen Buchhaltung — das sind lauter dem Gewerbe- und Handelsstande, und für das bessere Gedeihen unserer Industrie unentbehrliche Gegenstände. Ihrer Verbreitung unter der betreffenden Jugend sollte die größte Sorgfalt gewidmet werden und die entsprechenden Institute der wärmsten Förderung begegnen. Wir erlauben uns nochmals die Aufmerksamkeit auf diesen für die Industrie so hochwichtigen Punkt hinzulenken und ihn der wohlwollenden Thatkraft der maßgebenden Functionaire auf das Dringlichste zu empfehlen, und dies um so nachdrücklicher, je leichter sich dies durch die Anwesenheit Sr. Excell. des Herrn Cultusministers im Nachbarcomitate, in Scene setzen ließe.

Geschäfts- und Handels- Nachrichten.

Eperjes, den 24. Juni.

Die Märkte der vor zwei Wochen waren wegen der ungünstigen Witterung schwach besucht, auch Zufuhren waren aus diesem Grunde sehr schwach. Die Fruchtpreise sind in manchen Körnern geändert. Mais war etwas mehr gesucht, Roggen und Weizen-Tendenz notirt festere Preise.

Die Landwirthe der Umgegend haben zum Theile größere Fruchtgeräthe aufgespeichert, welche sie in Erwartung höherer Preise nicht an den Platz brachten. Da aber die Ernteausichten günstig sind so dürften jene Vorräthe in Bälde zu Märkte gelangen.

Amlich protocollirte Fruchtpreise

vom 19. Juni.

nach Meterzentnern (métermázsánként).

	I.	II.	I.	II.
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Weizen	10 75	10 25	Erbisen	9 — 8 50
Halbfrucht	—	—	Speck	84 — 80
Roggen	7 —	6 50	Schweinefett	88 — 84
Gerste	6 —	5 75	Heu	2 40 1 80
Hafer	6 —	5 50	Stroh	— 90 — 80
Hirse	12 —	11 50	Rindfleisch pr. K.	— 48 — 44
Kukurutz	7 50	7 —	Spiritus pr. Liter	— 25 —
Erdäpfel	3 40	3 20	30grädiger	— 80 —
Linsen	12 —	11 —	Butter ein Kilo	— 80 —
Fisolen	7 —	6 50	Eier pr. Paar	— 4 —

Original-Bericht von M. Medak, Wien, über Eier und Butter.

Wien, den 17. Juni 1882.

Die Zufuhren von Natur-Eiern betragen während der abgelaufenen Bericht-Woche um circa 200.000 Stück mehr als in der vorherigen Woche auf unserem Transit-Markte; dessenungeachtet konnte man sämtliche Vorräthe mit einer Leichtigkeit zu festen Preisen placiren. England berichtet kleinere Zufuhren zu höheren Preisen. — Man bezahlte hier: Hochprima-Eier in Strohwagen 45 Stück, prima Risten-Eier 46 Stück und mittlere Eier 47 Stück für fl. 1.— Transit.

Butter. Die Zufuhren, sowie Preise haben sich gegen die Vorwoche nicht geändert, wie notirt feinste Theebutter 110—115, Prima Tafelbutter 90—95, mährische und schlesische Grasbutter 90—100 fl., ungarische 70—75 fl., alles per 100 Kilo Transit. Für den Export: Hochprima mildgefalgene Tafelbutter Mark 70—75. Prima. Mark 65—70, Secunda: 64 pr. 50 Kilo franco Verpackung in 30 Kilo-Fäßchen, ab Bahn hier, ebenfalls Transit.

Getreidebericht von Goldmann u. Engel.

Budapest, 22. Juni 1882.

In Weizen war der Verkehr heute schleppend, Ausgebot und Kauflust schwach, feine Sorten fehlen; es wurden ca. 8000 Mztr vorherrschend minderer Qualität verkehrt, welche zu unveränderten Preisen aus dem Markte gingen. Von allen anderen Körnern waren Ausgebot und Verkehr spärlich, Preise und Tendenz fest.

Verkauft wurden: Theißweizen 600 Mztr. 77.4 Ko. fl. 12.90 z. 100 Mztr 77 Ko. fl. 13.— 100 Mztr 76 Ko. fl. 12.85, 200 Mztr 76 Ko. fl. 12.80, 250 Mztr 76 Ko. fl. 12.90, 100 Mztr 75.5 Ko. fl. 12.75, 200 Mztr 75.2 Ko. fl. 12.85, 200 Mztr 72 Ko. fl. 12.— Weizenburger 100 Mztr 70 Ko. fl. 11.15. — Fester Boden 100 Mztr 77.5 Ko. fl. 12.50, 100 Mztr 75 Ko. fl. 82.25. — Nordungarischer 100 Mztr 78 Ko. fl. 12.35, 100 Mztr 74.5 Ko. fl. 12.05. — Ufance. 1200 Mztr 75 Ko. fl. 11.75, 700 Mztr 75 Ko. fl. 11.75, 500 Mztr 75 Ko. fl. 11.75, 200 Mztr 75 Ko. fl. 11.75. Gerste 200 Mztr fl. 7.60 C. 200 Mztr fl. 7.52 1/2 C. Hafer 500 Mztr fl. 7.75 C. 100 Mztr fl. 8.30 C. 300 Mztr fl. 7.78. — Termine: Herbstweizen fl. 10.80—83. Juni-Juli Mais fl. 7.90—92. Herbsthafer fl. 6.72—75. Kohlraps fl. 18—14 1/2.

K. Albert.

Schule und Unterricht.

Die Jahresprüfungen an der hiesigen öffentlichen Volksschule der israelit. Fortschrittsgemeinde werden an folgenden Tagen und in folgender Ordnung abgehalten werden, und zwar:

Samstag, den 24. Juni, Nachmittag von 3—5 Uhr, die II., III. und IV. Klasse aus den hebräischen Disciplinen.

Sonntag den 25., Dienstag, den 27. und Mittwoch, den 28. Juni, in den obligaten Unterrichtsstunden von 9—11 Uhr Vormittag und von 2—4 Uhr Nachmittag die Censuren sämtlicher Klassen aus allen Lehrgegenständen in ungarischer und deutscher Sprache und aus dem Rechnen; endlich

Donnerstag, den 28. Juni von 9—12 Uhr Vormittag findet die Schlussprüfung der II., III. und IV. Klasse und von halb 3—4 Uhr Nachmittag die der I. Klasse aus den ungarischen und deutschen Fächern so wie aus dem Rechnen statt.

Die P. T. Eltern, Vormünder und alle Schul- und Kinderfreunde werden zu denselben höflich geladen von der

Schuldirection.

Bei dieser Gelegenheit nimmt Herr Lehrer Goldstein Veranlassung die P. T. Eltern auch davon zu verständigen, daß er, dem allgemeinen Wunsche des jüdischen Publikums entgegenkommend, wie alle Jahre, so auch heuer für die ganze Dauer der Ferienzeit gegen das bescheidene Honorar von fl. 5 einen täglich 2—3 stündigen Wiederholungskursus eröffnet und denselben schon Sonntag, am 2. Juli beginnen wird.

Männigfaltiges.

Der Kultusminister hob bei der Conferenz in Rajchau hervor, daß die 3-te complete Universität für Ungarn eine Nothwendigkeit sei, er aber keine bestimmte Zusage machen könne, ob sie Preßburg, Rajchau, oder Szegedin erhalten werde. — Ein Bauer Namens Kojtsel hat aus Rache, weil man ihn bei einem Diebstahl erwischt das Dorf Bela bei Rajchau angezündet, wurde ergriffen und so geprügelt, daß er ins Spital transportirt werden mußte allwo er starb. — In Miskolcz stahl ein Bauer ein 7 Jahre altes Schulkind von der Straffe und als er auf das Schreien des Kindes gefangen wurde, sagte er vor der Polizei aus, er wollte, daß das Kind als Führerin seiner blinden Mutter diene. — Nächst Apacza stießen 2 Eisenbahzüge zusammen in Folge dessen 7 Waggons zerfahmetert, und 15 Personen schwer verletzt wurden. — Im italienischen Abgeordnetenhanse wurde Garibaldi's Sig. mit schwarzem Tuch behängt, worauf in goldner Schrift zu lesen ist: „Das war Josef Garibaldi's Sig.“ — Ein amerikanisches Fr. Schmidt bereitete sich zu einer rautischen Prüfung vor, um die Kapitänstelle auf der Yacht Namens „Dracena“ zu übernehmen. — Dem im Zulukriege gefallenen Ludwig Napoleon wird in der woolschwerer Militairische eine Denktafel errichtet. — Karl Darwin soll ein Vermögen von 1 1/2 Million zurückgelassen haben. — Die berühmte ungarische Sängerin Etelka Gerster kehrte aus Amerika zurück, um auf ihrer Villa in Bologna auszurufen. — Die Zigeunerkapelle Theodor Várady, konzertirte während eines Diners, im Palais des Herrn Erzherzogs Karl Ludwig. — Munkacsy hat den Karton zum Bilde „Die Kreuzigung Christi“ beendet. Bis 45 Figuren sind auf dem Bilde zu sehen.

Tagesneuigkeiten.

Auszeichnungen. Unter den neuerlichen Auszeichnungen für Verdienste bei den Operation in Insurrectionengebieten finden wir auch die Verleihung des Mil.-Verdienstkreuzes mit der Kriegsdecoration an Herrn Hauptmann Johann Madry vom 3.-Rgt. Nr. 67 Ritter von Schmerling.

Des goldenen verdienstkreuzes mit der Krone an Herrn Regimentsarzt Dr. Michael Vollerin des 3.-Rgt. Nr. 67.

Der silb. Tapferkeits-Medaille I. Classe an den Kadet-Offizier Stellvertreter Alexander Sibalsky des 3.-Rgt. Nr. 67.

Der silb. Tapferkeitsmedaille II. Classe an die Zugführer Johann Kaspricsin und Martin Kovalecsik und Corporal Johann Dzuris des 3.-Rgt. Nr. 67.

Ferner wurde unter anderen die allerb. belobende Anerkennung ausgesprochen dem Hrn. Ober. Luk. Kovacevic des 3.-Rgt. Nr. 67.

Das Kinderfest des Schmied'schen Privat-Kinder-Gartens findet den 6-ten Juli im Flögel'schen Garten statt. Zu derselben Gelegenheit werden die geehrten Eltern und Kinderfreunde höflich eingeladen.

Ergänzungslehre. Das kön. Ministerium für Kultus und Unterricht läßt für die bevorstehenden Schulferien wiederum zweierlei Ergänzungs-Lehrkurse veranstalten, und zwar einen Ergänzungs-Lehrkurs für das Turnen für solche Volksschullehrer, welche des Turnens nicht oder nur sehr wenig kundig sind. Diese Kurse werden nur in Budapest, theils in der Halle des National Turner-Vereines, theils in der Halle des Christinnenstädter (I. Bezirk) Turner-Vereines stattfinden; Volksschullehrer, meist jüngere und gesunde, die an den Turnkursen theilnehmen, erhalten vom Staate 80 fl. Subvention. Ein zweiter Ergänzungslehre für die praktische Aneignung der ungarischen Sprache für solche Volksschullehrer, die seit dem Jahre 1868 noch nicht in der Lage waren die ungarische Sprache zu erlernen, wird in den Städten Léva, Kofony, Sárospatak, Baja, Arad, Kolosvár, Székelykeresztúr, Zilah, Szeged, Marmarosziget, Győr und Szombathely veranstaltet; daran theilnehmende Lehrer erhalten 70 fr. Diurnen; zur Vergütung der Reisekosten werden die Gemeinden verhalten. Sowohl für das Turnen, als auch für die ungarische Sprache dauern die Ergänzungs-Lehrkurse 6 Wochen lang. — Die Anmeldegesuche sind bei jenem Schulinspectorate einzureichen, in dessen Amtsbezirke sich die kompetirenden Lehrer befinden. Der nähere Anfangstermin (wahrscheinlich die zweite Woche im Monate Juli) wird seinerzeit den Kompetenten zu Wissen gethan. Der ungarische Lehrkurs wird (in diesem Jahre wahrscheinlich schon zum letzten Male: vorzüglich in Durchführung des Ges.

Art. XVIII. vom Jahre 1879 veranstaltet, welcher allen, der ungarischen Sprache nicht oder nur sehr wenig kundigen Volksschullehrern zur Pflicht macht bis zum Jahre 1883 die ungarische Sprache sich derart anzueignen, daß sie dieselbe im Mindesten als einen Lehrgegenstand in Schulen mit nicht ungarischer Unterrichtsprache zu handhaben im Stande seien.

Vasuti menetrend.

Kassa—Miskolcz—Hatvan—Budapest.

	gyors vonat	személy von.	vegyes von.
Kassa ind.	11 ó. 40 p. é.	10 ó. 5 p. d.e.	4 ó. 27 p. d.u.
Csány	12 „ 5 p. „	10 „ 33 p. „	5 „ 27 p. „
H.-Nem.	12 „ 30 p. „	11 „ 4 p. „	5 „ 59 p. „
Garadna ind.	— p. é.	11 ó. 29 p. „	6 ó. 32 estve
F.-Enes	1 „ 11 p. „	11 „ 57 p. „	7 „ 8 p. „
Csabad	— „ „	12 „ 15 p. d.u.	7 „ 33 p. „
Szikszo	1 „ 46 p. „	12 „ 41 p. d.u.	8 „ 17 p. „
Miskolcz érk.	2 „ 20 p. „	1 „ 25 p. d.u.	9 „ 13 p. „
Budapest érk.	7 „ 18 p. reg.	8 „ „	est. 6 „ 33 p. reg.

Budapest—Hatvan—Miskolcz—Kassa.

	gyors vonat	személy von.	vegyes von.
Budapest ind.	11 ó. — p. é.	7 ó. 31 p. reg.	8 ó. 49 p. e.
Miskolcz	3 „ 42 p. r.	2 „ 15 p. d.u.	6 „ 27 p. r.
Szikszo	4 „ 13 p. „	2 „ 56 p. d.u.	7 „ 27 p. „
Csabad	— „ „	3 „ 22 p. d.u.	7 „ 59 p. „
Forró-Enes	4 „ 47 p. „	3 „ 45 p. d.u.	8 „ 36 p. „
Garadna	— „ „	4 „ 5 p. d.u.	9 „ 1 p. d.e.
H.-Nemeti	5 „ 20 p. „	4 „ 31 p. d.u.	9 „ 40 p. „
Csány	5 „ 42 p. „	5 „ 4 p. d.u.	10 „ 32 p. „
Kassa érk.	6 „ 4 p. r.	5 „ 35 p. d.u.	11 „ 11 p. „

Eperjes—Kassa.

Eperjes ind.	6 óra 3 p. reg.	— 12 ó. d. 5 ó. 29 p. d. u.
Kassa érk.	7 óra 58 p. reg.	— 1 óra 42 p. d. u. — 7 ó. 24 p. estve — 10 óra 51 p. estve.

Kassa—S.-A.-Ujhely.

Kassa ind.	3 óra 45 p. éjél	— 4 óra 5 p. d. u.
S.-A.-Ujhely érk.	6 óra 48 p. reg.	— 7 óra 17 p. d. u.

S.-A.-Ujhely—Kassa.

S.-A.-Ujhely ind.	7 óra 18 p. estve	— 9 óra 6 p. d.
Kassa érk.	10 óra 39 p. estve	— 12 óra 3 p. d. u. e.

Kassa—Oderberg.

Kassa ind.	6 óra estve, 6 ó. 37 p. reg.
Kassa érk.	7 óra 58 p. reg. 10 o. 51 p. e.

Kassa—Debreczen.

Kassa ind.	mint Kassa-Budapest
Debreczen érk.	11 ó. 42 p. d. e. — 8 óra 7 p. est.

Debreczen—Kassa.

Debreczen ind.	7 ó. 57 p. r. — 3 ó. 39 p. d. u.
Kassa érk.	5 „ 35 p. d. u. — 6 „ 4 p. reg.

Kassa—Eperjes.

Kassa ind.	6 ó. 37 p. reg. — 12 ó. 11 p. d. u. — 6 óra — p. estve.
Eperjes érk.	8 ó 17 p. reg. — 1 óra 53 p. d. u. — 7 óra 41 p. estve.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadótulajdonos: a tulajdonosok nevében: **Haitsch Lajos.**

A. Dietrich's Nichtennadeläther

sicherstes und vorzüglichstes Haus- und Heilmittel gegen

Gicht, Rheumatismus, Lähmung der Nervenfähigkeit, Kreuz- und Brustschmerzen, rheumatische Kopf- und Zahnschmerzen

empfohlen und zu beziehen durch das Depot bei Herrn JUL. ISEPY, Apotheker, Eperjes.
Für Magenleidende!

A. Dietrich's

Universal-Magenbitter

ein sehr bewährtes Getränk bei Verschleimung, schwacher Verdauung, Hämorrhoidal, Unterleibs- und Magenbeschwerden, hat sich durch seine magensäuernde Wirkung grossen Ruf erworben und ist nach Begutachtung bedeutender Aerzte jedem Magenleidenden bestens zu empfehlen.

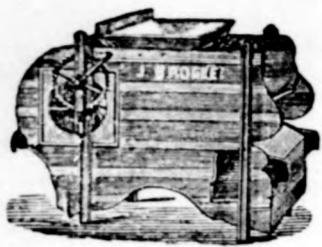
Depot hält hievou: Herr JUL. ISEPY, Apotheker, Eperjes. 2 5

BROGLE JÓZSEF

gép és rostalemez gyára BUDAPESTEN.

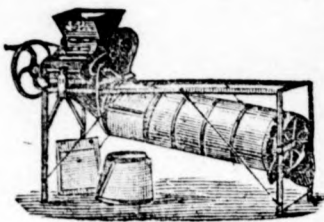
GYÁR: váczi-ut az osztr. államvaspalya közelében. RAKTÁR: váczi-körut 68. sz.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kintüntetett, javított gyártmányait mint:

Trieuröket, változó rostával
Tisztító gépeket, szele-lövel

Különlegességek malmok számára;
28.466. szám alatt szabadalmazott
hármás ekéiket.

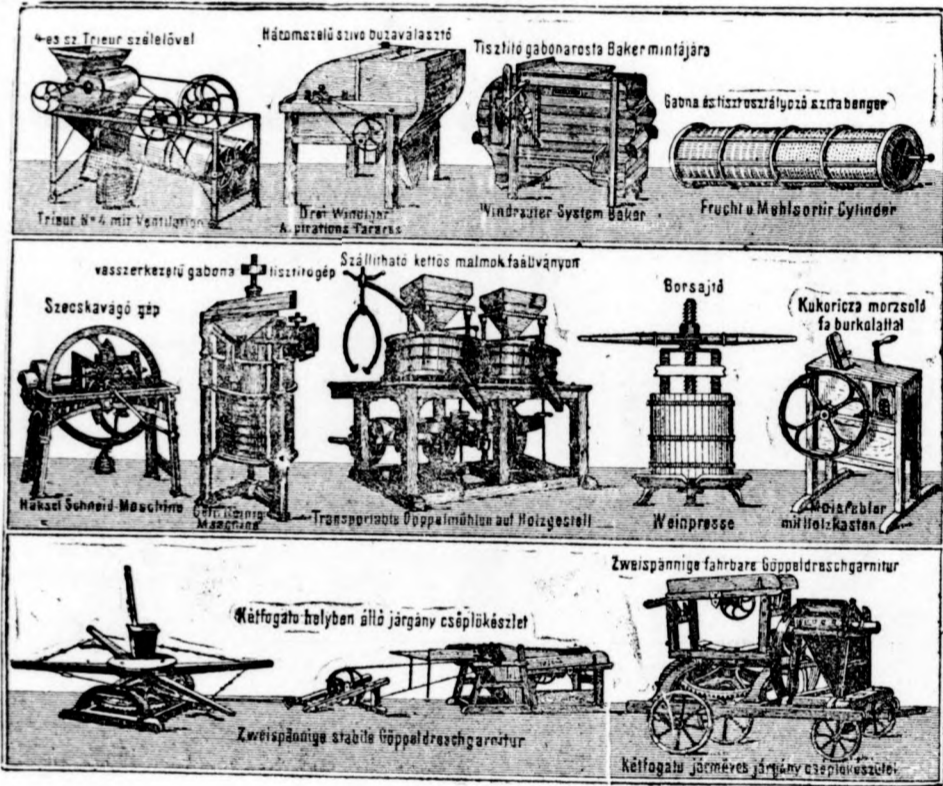
cséplőgép-rostákat, lyukkasztott és hasított lemezeket
vas, acél és horganyból, valamint mindennemű gazdasági gépek és szerkezet. — Árjegy-
zék kívánatra ingyen és bérmentve. 5-15

GUTJAHR és MÜLLER Budapest.

Első budapesti Trienr, rostalemez és gazdasági gépgyár,
(ezelőtt Brogle J. és Müller.)

a Margithid közelében

ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat mint:

Trieurök gazdasági
számára:
Járgány-cséplőgépek,
Szelelőrosták,
Kukuriczamorzsolók,
Szezkavágók,
Borsajtók. 5-30

Különlegességek malmok
számára:
Duplamalmok,
Malom trieurhengerek,
Gabona osztályozó hen-
gerek,
Koptatógépek,
Daraválasztógépek,
Tararok, Detacherök.

Malomalkatrészek u. m.:
Transzmissiók,
Szijkerek.
Rostalemezek:
Cséplőgép-rosták,
Liszthengersziták,
Koptató-lemezek,
Ráspoly-lemezek, stb.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.
Gyári raktár és képviselőség: Eperjesen: LUCHS EDE urnál.

A legjobb
szivarkapapiros.

LE HOUBLON

Francia gyártmány.

Utánzástól őrizkedjenek.

E papiros csak akkor valódi, ha minden egyes lapja „Le Houblon” bélyeget viseli és minden egyes füzetke az alatti védjeggyel és aláírással el van látva.

Cawley & Henry
Propriétaires du Brevet

CAWLEY & HENRY, les seuls Fabricants brevetés des Marques:

PAPIER ANANAS LE DRAPEAU NATIONAL
Couleur Mals Blanc ou Mals
Qualité supérieure Aux Armes de chaque Pays

Kaffee—Thee. 1012

direct aus HAMBURG per Post portofrei incl. Verpackung, wie bekannt in reeller feinschmeckender Waare in Säckchen von = 5 Kilo = unter Nachnahme. fl. ö. W.
Rio, fein kräftig 3.45
Santos, ausgiebig kräftig ... 3.60
Cuba, ff. grün kräftig 4.10
Nikaragua, allerfeinst, milde... 4.90
Ceylon, blaugrün, kräftig... 5.—
Gold-Java, extrafein, milde... 5.20
Portorico, delicat, feinschm. 5.40
Perl-Kaffee, hochfein grün... 5.95
Angostura, grossbohn, delicat 5.95
Menado, braun, superfein... 6.35
Java I-a, hochedel brillant... 7.20
Afrik. Perl-Mocca, echt fg... 4.95
Arab. Mocca, echt, edel, feurig 7.20
Stambul Kaffee Mischung v. Mocca u. Campinas, sehr beliebt... 4.95
Thee pr. Kilo Congo ff. 2.30
Souchong, ff. 3.50
Tonkay, fein grün 3.50
Familien-thee, extraf. 4.—
Tafelreis, extraf. pr. 5 Ko. ... 1.40

Ausführliche Preisliste gratis u. franco.

A. B. ETTLINGER, HAMBURG.

BERGER's medicinale THEERSEIFE

durch medic. Capacitäten empfohlen, wird in e meisten Staaten Europa's mit glänzendem Erfolge angewendet gegen

Haut-Ausschläge aller Art,

insbesondere gegen chronische und Schuppenflechten, Krätze, Grind und parasitäre Ausschläge, sowie gegen Kupfernase, Frostbeulen, Schweißfüsse, Kopf und Bartschuppen. — Berger's Theerseife enthält 40% Holztheer und unterscheidet sich wesentlich von allen übrigen Theerseifen des Handels. — Zur Verhütung von Täuschungen begehre man ausdrücklich Berger's Theerseife und achte auf die bekannte Schutzmarke.

Bei hartnäckigen Hautleiden wird an Stelle der Theerseife mit Erfolg 14-24

Berger's med. Theer-Schwefelseife

angewendet, nur beliebt man, wenn diese vorgezogen werden sollte, nur die Berger'sche Theer-Schwefelseife zu verlangen, da die ausländischen Imitationen wirkungslose Erzeugnisse sind.

Als mildere Theerseife zur Beseitigung aller

Unreinheiten des Teints

gegen Haut- und Kopfausschläge der Kinder, sowie als unübertreffliche cosmetische Wasch- und Badeseife für den täglichen Bedarf dient

Berger's Glycerin-Theerseife,

die 35% Glycerin enthält und fein parfümirt ist. — Preis per Stück jeder Sorte 35 kr. sammt Broschüre. — Haupt-Versand: Apotheker G. HELL in TROPPEAU.

Vorräthig in Eperies bei: Jos. Makoviczky, Kis-Szeben bei: Imrich Viktor.

Geundheits- und Tafelwasser ersten Ranges.

LIPÓCZER MINERALQUELLEN

SALVATOR

eisenfrei, grosser Reichthum an natürlicher Kohlensäure, borsaurem Natrium und kohlensaurem Lithion (0,12405 per Liter)

Käuflich in allen bekannten Mineralwassergeschäften & Apotheken.

Lipóczter Quellen-Direction, Eperies.

General-Depot: CARL LINKESCH, EPERIES.